

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17Pc/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119206737
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119206737.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou v právnej veci navrhovateľky- osoby oprávnenej na výživné: J. B., F.. XX.XX.XXXX, T. C. K. XX, Q.- E., zastúpená: SOPKO LEGAL s.r.o., Paulínska 24, Trnava, proti osobe povinnej platiť výživné: E. B., F.. XX.XX.XXXX, T. C. K. XX, Q.- E., zast.: JUDr. Michaela Kajabová, advokátka, so sídlom Budovateľská 2, Bratislava, o určenie vyživovacej povinnosti na plnoletú osobu, takto

rozhodol:

I. Súd určuje s účinnosťou od 13.07.2019 výživné na osobu oprávnenú na výživné J. B., F.. XX.XX.XXXX v sume 150,- Eur mesačne, ktoré výživné je osoba povinná na výživné E. B., F.. XX.XX.XXXX povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám osoby oprávnenej na výživné .

II. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 13.07.2019 do 31.01.2020 na osobu oprávnenú na výživné v sume 582,- Eur sa osobe povinnej na výživné povoľuje zaplatiť v splátkach vo výške 20,-Eur mesačne, spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Vo zvyšku súd návrh zamietá.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 13.07.2019 sa navrhovateľka domáha určenia vyživovacej povinnosti odporkyne voči nej tak, že odporkyni bude uložená povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 200,- Eur mesačne vždy do každého 10. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila tým, že spoločnú domácnosť s matkou opustila vo februári 2018, odišla do novej domácnosti na adrese P. XX, Q., spolu so svojim otcom E.F. B.. Odvtedy s ňou matka prestala komunikovať, odmieta ju ako dcéru, žiadnym spôsobom sa o ňu nezaujíma, vyjadrila sa o nej, že „už žiadnu J. nepozná“, na jej výživu neprispieva, neposkytuje žiadne financie, nezakupuje stravu, ošatenie, hygienické potreby, neprispieva na školu, či na cestovné. Navrhovateľka je študentkou 3.ročníka bakalárskeho štúdia v študijnom odbore Chémia pre medicínske aplikácie, fakulty chemickej, Vysoké učení technické v Brne. Mesačné náklady súvisiace so štúdiom na ubytovanie sú: 140,- Eur, cestovné (električenka) 10 Eur, školské potreby cca 20,- Eur, strava cca 300,- Eur, ošatenie, voľnočasové aktivity, drogeria 250,- Eur, v úhrne predstavujú priemerné mesačné výdavky sumu 720,- Eur. Väčšinu z uvedených výdavkov hradí otec navrhovateľky, pričom vyživuje aj ďalšie 2 deti, pričom jedno z detí má aj s odporkyňou, popritom hradí aj výdavky spojené s oboma domácnosťami - ide o dom v E., kde zostala bývať odporkyňa - matka navrhovateľky spolu s mladšou sestrou navrhovateľky S., a dom na P. R. Q., kde býva navrhovateľka s otcom. Navrhovateľka pri podaní návrhu zohľadňuje aj starostlivosť matky - odporkyne o mladšiu sestru navrhovateľky, tiež skutočnosť, že

jej otec na mladšiu sestru prispieva mesačne sumou až 750,- Eur, čo ho na jednej strane neprímerane zaťažuje, na druhej strane úplne kompenzuje výdavky matky na mladšiu dcéru, na základe čoho jej zostáva dostatok financií na adekvátne sa podieľanie na výživnom voči jej osobe.

2. Podaním zo dňa 12.11.2018 sa odporkyňa písomne k návrhu vyjadrila, s návrhom nesúhlasí, nepopiera, že s dcérou nekomunikuje, nevychádzajú spolu dobre, nepopiera, že študuje na Vysokej škole v Brne, avšak nemá prehľad o jej výdavkoch, príjmoch ani o majetku. Navrhovateľke nemôže prispievať na jej výživu, nakoľko to nie je v jej možnostiach a schopnostiach. Uvádza, že pracovala v spoločnosti S., J..S..Z.. J. ako predavačka na čerpacej stanici s priemerným mesačným príjmom cca 688,- Eur. Predtým pracovala dlhé roky ako zdravotnícky pracovník v spoločnosti E., I..J.., H., kde jej priemerný mesačný príjem bol len cca 593,- Eur, aj z tohto dôvodu zmenila zamestnanie. Okrem navrhovateľky má vyživovaciu povinnosť voči mladšej dcére S.. V konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 38P/40/2017 bol otec zaviazaný na mladšiu dcéru platiť výživné v sume 750,- Eur, tento rozsudok však bol zrušený, pričom však potvrdil, že výdavky na maloletú S. boli prvostupňovým súdom správne ustálené na sumu 905,- Eur + výdavky na bývanie 168,- Eur. Z uvedeného potom vyplynulo, že na výživnom na maloletú S. by sa mala podieľať sumou 155,- Eur. V čase rozhodovania bolo pravdou, že otec platil výdavky súvisiace s bývaním ako aj splátku hypotekárneho úveru v plnom rozsahu. Po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva bola vyzvaná otcom navrhovateľky, aby na splátku hypotéky začala prispievať, rovnako aj na náklady na bývanie, pričom odhlásil aj TV a internet. Vzhľadom k uvedenému sa s mladšou dcérou odsťahovala do H., kde sa od 01.09.2019 zamestnala ako zdravotný laborant vo Fakultnej nemocnici v E., H., uvedený odbor má vyštudovaný, v podstate celý život pracovala v uvedenej funkcii. V H. si prenajala dvojizbový byt, mesačné nájomné predstavuje 11.000 Kč, úhrady za energie 3.600,- Kč, spolu za bývanie platí 14.600,- Kč, t.j. 569,47 Eur. Maloletá S. začala navštevovať E. O. J. R. H., školné ročne predstavuje sumu 209.000 Kč, t.j. 8.152 Eur, t.j. mesačne 679,- Eur. Školné uhrádza z výživného hradeného od otca maloletej. Odporkyňa nemá úspory, nedisponuje žiadnym majetkom, s otcom navrhovateľky sa na vypořádání BSM nedohodli, na tunajšom súde prebieha konanie o vypořádání BSM. Odporkyňa poukazuje, že vyšší štandard, na ktorý je zvyknutá, jej zabezpečoval jej otec, jej príjem na to nepostačuje. Poukazuje na to, že navrhovateľka strávila leto 2018 v K., v lete 2019 bola v C., podľa informácií zo sociálnych sietí by mala navrhovateľka brigádovať a zabezpečovať si takto príjem, pričom do školy nechodí každý deň. Na základe uvedeného požaduje vykonať dopyt na Sociálnu poisťovňu, či eviduje odvody za navrhovateľku, žiada predložiť obraty na účte navrhovateľky za posledných 12 mesiacov, rovnako žiada vypočítať otca navrhovateľky. Z uvedených dôvodov, nakoľko jej príjem nedovoľuje zabezpečiť výživné aj pre navrhovateľku, popri výžive maloletej S., navrhuje návrh zamietnuť.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to: obsah spisu tunajšieho súdu sp. zn. 27Pc/12/2019, sp. zn. 38P/40/2017, sp.zn. 33P/43/2017, potvrdenie Vysoké učení technické v Brne, potvrdenie o príjme matky navrhovateľky, potvrdenia o príjme otca navrhovateľky, potvrdenia odborného lekára- gastroenterológa, výsluch navrhovateľky a odporkyne, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Z obsahu pripojeného spisu sp. zn. 27Pc/12/2019 bolo zistené, že dňa 8.8.2019 rozhodol tunajší súd neodkladným opatrením o výživnom na navrhovateľku, ktorým zaviazal odporkyňu platiť výživné v sume 50,- Eur mesačne, uvedené rozhodnutie bolo zrušené uznesením Krajského súdu Trnava č.k. 26CoP/42/2019-51 zo dňa 30.10.2019, ktorým súd zaviazal odporkyňu platiť výživné v sume 130,- Eur mesačne. Z odôvodnenia vyplýva, že návrh považuje za dôvodný, bolo osvedčené, že otec navrhovateľky znáša všetky jej náklady vyčíslené sumou cca 750,- Eur, na ktorých sa matka nepodieľa ani pomernou časťou, okrem toho si otec plní vyživovaciu povinnosť i voči druhej dcére (sestre navrhovateľky, pričom má aj tretiu vyživovaciu povinnosť od 1/2017), popri tom financuje nielen svoju súčasnú domácnosť, ale aj domácnosť bývalej manželky, odporkyne v tomto konaní.

5. Z prednesu zástupcu navrhovateľky vyplýva, že sa pridrižiava podaného návrhu, poukazuje na skutočnosť, že odsťahovanie sa matky navrhovateľky zo spoločného domu v E. nemôže byť pri určení výživného na ťarchu navrhovateľky, nemožno prihliadať na vzniknuté nájomné, pretože odporkyňa mala kde bývať, pričom odporkyňa svojím odsťahovaním vyvolala stav, že je nutné naďalej uhrádzať na dom v E. hypotéku vrátane energií, napriek tomu, že tam nebýva žiadna zo strán, pričom uvedené náklady hradí otec navrhovateľky, čím na výživné pre jeho deti zostáva menšia časť. Táto skutočnosť by mala byť

premietnutá do určenia výživného pre matku, ktorá tak spoločný majetok patriaci do BSM nefinancuje. Dom je aktuálne inzerovaný na predaj.

6. Pri výsluchu navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že na celej situácii ju najviac mrzí psychická ujma z toho, že matka o ňu nemá záujem, nekontaktuje ju, má ju zablokovanú na všetkých kontaktoch, mobil, mail, facebook. Matka ju nekontaktuje od 9/2017, kedy sa dozvedela, že je v kontakte s priateľkou otca, žiadnym spôsobom jej neprispieva na výživu. Jej náklady sú uvedené v návrhu, ohľadne nákladu 300,- Eur na stravu uvádza, že zvýšené náklady sú spôsobené laktózovou intoleranciou, ktorú má diagnostikovanú, strava tak vychádza na 10,- Eur na deň. Na otázku zástupcu odporkyne, či jej Sociálna poisťovňa prispieva na uvedenú diagnózu uviedla, že neprispieva, ani o uvedenej možnosti nevie. Náklady na ošatenie upresnila cca na 100,- Eur mesačne, hygiena, drogéria, zdravotné potreby cca 50,- Eur mesačne, voľný čas (cvičenie, kino, záľuby...) cca 100,- Eur mesačne. Na otázky súdu objasnila svoje pobyty v zahraničí, na ktoré poukazovala odporkyňa, išlo o pobyt v I. v r.2018, program V. Travel, pri ktorom si vopred hradila ubytovanie, náklady na letenky predstavovali sumu 800,- Eur, náklady na program 600,- Eur, navrhovateľka tam strávila cca 2,5 mesiaca, zo zárobku tam žila, stravovala sa, platila ubytovanie, na konci za zarobené peniaze cestovala, toto bola aj podmienka programu. Náklady za pobyt jej hradil otec, ona mu potom náklady zo zostatku zárobku čiastočne vrátila. V lete 2019 bola v C., boli to necelé 2 mesiace, pracovala na hoteli, za zárobok si zaplatila ubytovanie, stravu, zvyšok opäť vrátila otcovi za pobyt v I.. Otec je prispieva na výživu teraz cca 600,- Eur mesačne, zvyšné náklady si hradí navrhovateľka príležitostnými brigádami. úspory alebo majetok nemá. Škola, ktorú navštevuje, ide o dennú formu štúdia, každý deň má rozvrh.

7. Právny zástupca odporkyne k návrhu navrhovateľky v rámci prednesu na pojednávaní uviedol, že matka je ochotná plniť výživné v sume 50,- Eur mesačne, matka bola vždy riadne zamestnaná, do 31.8.2019 v spoločnosti S., J.S..Z.. s priemerným mesačným príjmom cca 688,- Eur, od 1.9.2019 vo Fakultnej nemocnici E. H. s priemerným mesačným príjmom cca 883,- Eur. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na maloletú dcéru S., pri ktorej súd ustálil výdavky vo výške 905,- Eur + náklady na bývanie 168,- Eur. Do 31.12.2019 otec na mladšiu S. prispieval sumou 750,- Eur + 150,- Eur zročné výživné, od 1.1.2020 prispieva už len sumou 600,-Eur. Namietá, že v rozhodnutí Krajského súdu Trnava súd nezohľadnil, že povinná už nebýva v rodinnom dome E., otec nehradí jej náklady na bývanie, nakoľko sa odsťahovala spolu s mladšou dcérou do Č., kde platí mesačné nájomné spolu s energiami 570,- Eur. Poukazuje na to, že životná úroveň detí, na ktorú boli tieto zvyknuté, je dôsledkom príjmu otca, ktorý im túto nadšandardnú úroveň zabezpečoval. Ona nie je schopná staršej dcére túto úroveň zabezpečiť, pričom uvádza, že nevlastní okrem domu v BSM zaťaženého hypotékou, žiaden majetok. Namietá výdavky navrhovateľky na stravu vo výške 300,- Eur, ako aj náklady v celkovej sume 250,- Eur na drogériu, ošatenie, voľný čas.

8. Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že dôvodom odchodu navrhovateľky k otcovi boli peniaze, bolo to niekedy v období 5/2017, kedy jej bývalý manžel zablokoval účet, zo strany navrhovateľky došlo aj k fyzickému napadnutiu odporkyne a mladšej dcéry. Je pravda, že odvtedy sa nestretávajú, žiadnym spôsobom sa nekontaktujú.

9. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 38P/40/2017 súd zistil, že manželstvo rodičov navrhovateľky bol rozvedený, maloletá dcéra S. bola zverená do starostlivosti matky, rozsudok v uvedených výrokoch I. a II. nadobudol právoplatnosť, nebol napadnutý odvolaním. Výrok III., ktorý bol napadnutý odvolaním, bol v časti určenia vyživovacej povinnosti vo výške 750,- Eur na maloletú S. zrušený, vo veci doposiaľ nebolo rozhodnuté. Rovnako bol zrušený rozsudok aj v konaní o výživnom na čas do rozvodu manželstva sp. zn. 33P/43/2017 výrok v časti určenia vyživovacej povinnosti na maloletú S. vo výške 750,- Eur + 150,- Eur ako zročné výživné na maloletú S., vo veci doposiaľ nebolo rozhodnuté.

10. Z potvrdenia Vysoké učení technické v Brne (č.l. 4, 45) vyplýva, že navrhovateľka je študentkou 1. stupňa 3.ročníka bakalárskeho štúdia v študijnom odbore Chémia pre medicínske aplikácie, fakulty chemickej v dennej forme.

11. Z potvrdenia odborného lekára- gastroenterológa navrhovateľky (č.l. 33) vyplýva, že navrhovateľka sa lieči v súvislosti s deficitom lakózy, pričom je nevyhnutná v danom prípade bezlaktózová diéta.

12. Z potvrdenia o príjme otca navrhovateľky E. E. B. vyplýva (č.l. 26), že otec navrhovateľky je zamestnaný, jeho zamestnávateľom je M. F. Q. a za posledný rok pred podaním návrhu dosahoval priemerný čistý mesačný príjem vo výške 2.482 Eur.

13. Z podania otca navrhovateľky tento uviedol, že jeho náklady pozostávajú z nákladov na hypotekárny úver 434,- Eur, náklady na dom v E. 183 Eur (elektrika-79,- Eur, plyn 60,- Eur, televízia 24,- Eur, voda 20,- Eur), výživné na S. 900,- Eur, náklady pre J. 600,- Eur, poisťky na obe deti 80,- Eur + ročne poistenie domu 200,- Eur, smeti 90,- Eur, domová daň 60,- Eur. Ďalej prispieva na domácnosť v P. a platí výživné na tretie dieťa- celkovo ide o sumu cca 600 -1.000,- Eur (na uvedené si už otec požičiava, nakoľko mu to nevychádza).

14. Z potvrdenia o príjme odporkyne (č.l. 53) vyplýva, v období 12 mesiacov pred podaním návrhu bola zamestnaná u zamestnávateľa S., J..S..Z., za uvedené obdobie dosahoval jej priemerný čistý mesačný príjem vo výške cca 688,- Eur. Z potvrdenia aktuálneho zamestnávateľa odporkyne M. F. E. H. vyplýva, že za obdobie 9,10,11/2019 dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške cca 22.314 Kč, t.j. 885 Eur.

15. Z podania zo dňa 03.02.2020 právny zástupca žalovanej oznámil súdu, že doposiaľ od začatia konania boli zo strany matky vykonané tieto úhrady na výživné: 11.09.2019- 50,-Eur, 10.10.2019- 50,-Eur, 13.11.2019- 50,-Eur, 05.12.2019- 130,-Eur, 06.01.2020- 130,- Eur.

16. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 02.12.2019 vyplýva, že navrhovateľka nie je poberateľom žiadnych dávok sociálneho poistenia.

17. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 3 citovaného zákona výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 ZR Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 veta prvá a druhá ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 2 ods. 1 zákona CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

18. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonná povinnosť, ktorá zaťažuje oboch rodičov. Znamená to, že obaja rodičia sú povinní zabezpečovať svojmu dieťaťu primerané a vhodné podmienky, zabezpečujúce jeho plnohodnotný a všestranný vývoj, vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o jeho výchovu, zdravie i výživu. Je zrejmé, že rodič zabezpečuje a prispieva na výživu svojho dieťaťa podľa svojich možností, schopností a celkových majetkových pomerov tak, aby dieťa participovalo na jeho životnej úrovni. Dôležitým aspektom charakteru výživného ako výdavku fyzickej osoby je tá skutočnosť, že toto má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Rovnako pre určenie teoreticko- právneho východiska skúmania nároku aj v tomto spore je nevyhnutné zdôrazniť, že trvanie vyživovacej povinnosti je z časového hľadiska ohraničené objektívnou skutočnosťou, a to momentom, kedy je dieťa schopné sa živiť samostatne, teda z vlastných zdrojov uspokojovať svoje životné náklady. Pri určovaní výšky výživného súd taktiež musí prihliadnúť na rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom cieľom súdneho konania o určenie výšky výživného je dospieť k ideálnemu stavu uspokojenia všetkých potrebných nákladov dieťaťa. Rovnako nemožno opomenúť tú skutočnosť, že miera potrieb dieťaťa je veľmi individuálna a mení sa s prihliadnutím na vek, vyspelosť, zdravotný stav, rozsah záujmov, formy prípravy na budúce povolanie dieťaťa.

19. Z vyššie naznačených teoreticko-právnych východísk súd uvádza, že splnenie základnej podmienky, a to existencie trvania vyživovacej povinnosti odporkyne voči navrhovateľke, nebola medzi účastníkmi konania sporná. Navrhovateľka už v čase podania návrhu na začatie konania bola študentkou denného štúdia na vysokej škole, čo trvá až doteraz. Ako taká sa preto plnohodnotne pripravuje na výkon svojho budúceho povolania. Súdna judikatúra i aplikačná prax jednoznačne akceptujú vysokoškolské štúdium v dennej forme ako dôvod osvedčujúci trvanie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu aj po nadobudnutí jeho plnoletosti. Je preto zrejmé, že navrhovateľka jednoznačne má nárok na plnenie vyživovacej povinnosti voči obojmu svojim rodičom. Ako študentka vysokej školy má navrhovateľka (okrem základných výdavkov na stravu, ošatenie a bývanie) zvýšené výdavky súvisiace so štúdiom, spojené s nákupom alebo fotením študijnej literatúry a materiálov, vybavovaním študentských preukazov a podobne. Nepochybne v jej veku je nutné zohľadniť aj zvýšenie výdavkov na základné životné komodity ako oblečenie a stravu, čo súvisí s jej fyzických rozvojom, ako aj zvýšenie výdavkov v súvislosti s trávením voľného času a pestovaním záľub, čo sa zase odráža v potrebe zabezpečenia jej psychického vývoja. Okrem toho navrhovateľka v konaní osvedčila, že trpí aj určitými zdravotnými komplikáciami (intolerancia laktózy), ktoré vyžadujú zvýšené náklady na stravu, resp. obmedzenia v strave spojené so zvýšenými finančnými nákladmi. Inak navrhovateľka nevykazuje nadštandardné požiadavky súvisiace s jej vekom a študijným zaradením.

20. Na základe uvedeného súd ustálil, že pokiaľ ide o návrh navrhovateľky- osoby oprávnenej na výživné na určenie výživného voči jej matke- osobe povinnej na výživné na sumu 200,- Eur mesačne, súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že tento návrh je čiastočne dôvodný.

21. Navrhovateľka je dcérou odporkyne, manželstvo rodičov navrhovateľky bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 38P/40/2017 zo dňa 12.12.2018, navrhovateľka bola v čase rozvodu manželstva už plnoletá. Zo spoločnej domácnosti sa odsťahovala k svojmu otcovi, matka ju asi od 9/2017 žiadnym spôsobom nekontaktuje, neprispieva jej finančne, nie sú v žiadnom kontakte. Väčšinu času žije v Brne, kde študuje na Vysokej škole v 3.ročníku, ak príde domov, žije u otca, ktorý hradí všetky jej náklady, ide o sumu cca 600,- Eur, zbytok si hradí navrhovateľka z príležitostných brigád. Výživné navrhovateľky doposiaľ určené nebolo, navrhovateľka žiada určiť výživné, nakoľko situácia pre jej otca je neúnosná, má ďalšie 2 vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, pričom uhrádza náklady aj za 2 domácnosti.

22. Náklady navrhovateľka špecifikovala položkovito mesačne nasledovne: na ubytovanie 140,- Eur, cestovné električenka 10,-Eur, školské potreby cca 20,- Eur, strava cca 300,- Eur, ošatenie,

voľnočasové aktivity, drogéria 250,- Eur, v úhrne predstavujú priemerné mesačné výdavky sumu 720,- Eur. Z uvedených nákladov matka namietala náklady na stravu cca 300,-Eur a náklady na ošatenie, voľnočasové aktivity, drogéria 250,- Eur ktoré boli podľa nej navýšené. Iné náklady navrhovateľky odporkyňa nespochybnila.

23. Aktuálnym zamestnávateľom odporkyne je M. F. E. H., za obdobie 9,10,11/2019 dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške cca XX.XXX Kč, t.j. 885 Eur, ktorú sumu súd pri rozhodovaní o určení výživného považoval za rozhodujúcu. Pokiaľ ide o súdnu prax, rodič by mal zo svojho čistého príjmu vynakladať sumu v rozsahu od 25% - 30% na všetky vyživovacie povinnosti. V danom prípade odporkyňa má dve vyživovacie povinnosti, preto súd sa pohyboval v hornej hranici uvedeného rozpätia, a to aj vzhľadom k veku výživou oprávnenej osoby (navrhovateľka má 21 rokov), pričom 30% zo sumy jej mesačného príjmu predstavuje sumu 266,- Eur. Z uvedenej sumy musí byť hradené výživné na všetky jej vyživovacie povinnosti, t.j. na navrhovateľku ako staršiu dcéru, ako aj na maloletú S.B.. Nakoľko matka nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti ani vecí a majetku väčšej hodnoty (okrem doposiaľ nevyporiadaného domu patriaceho do BSM), pokiaľ by súd postupoval v zmysle ustálenej praxe, nie je možné vzhľadom na možnosti a schopnosti osoby povinnej na výživu stanoviť vyššie výživné pre oprávnenú osobu, ako bolo vypočítané uvedeným matematickým prepočtom pri zohľadnení základných potrieb matky s prihliadnutím na jej náklady na vlastné bývanie, stravu, ošatenie. V danom prípade suma vo výške 266,- Eur (predstavujúca 30% zo sumy jej mesačného príjmu) tak pripadá na obe vyživovacie povinnosti, pričom súd zohľadnil predovšetkým vek oboch dcér, kedy navrhovateľka je vo veku 21 rokov, jej maloletá sestra rovnako na výživu odkázaná osoba má 13 rokov. Nakoľko náklady staršieho dieťaťa- resp. vysokoškolačka, sú bezpochyby vyššie ako náklady žiaka základnej školy (druhej maloletej dcéry), súd považoval za spravodlivé a rozumné sumu výživného na tieto deti rozdeliť v pomere 150,- Eur na navrhovateľku a zvyšok, t.j. 116,- Eur na maloletú S.. Nakoľko ide o deti tých istých rodičov, ich životná úroveň by mala byť v zásade rovnaká, z uvedenej premisy súd vychádzal.

24. Argumentácia matky ohľadne toho, že otec nehradí jej náklady na bývanie (tak ako to uvádzal KS Trnava v rozhodnutí o neodkladnom opatrení), nakoľko sa odsťahovala spolu s mladšou dcérou do Č., kde matka platí mesačné nájomné spolu s energiami 570,- Eur, súd považoval za irelevantnú, nakoľko výživné je prednostnou pohľadávkou matky ako povinnej osoby, rozhodnutie matky o opustení spoločného domu v E. (aktuálne neobývaný) a následne jej presťahovanie sa do H. spojené so zvýšenými nákladmi na bývanie, nemôže súd pričítať na farchu pri rozhodovaní o výživnom na navrhovateľku.

25. Rovnako tak argumentácia matky o tom, že nadštandardnú životnú úroveň deťom zabezpečoval ich otec, a nie ona, je podľa názoru súdu síce pravdivá, avšak neznamená, že odporkyňa tým oslobodzuje od plnenia jej vyživovacej povinnosti, ktorú má aj ona voči svojim deťom. Plnením výživného v sume 150,- Eur, tak ako to súd ustálil, pri nákladoch navrhovateľky v celkovej sume 720,- Eur je zrejme, že výrazne vyššou mierou na nákladoch navrhovateľky sa stále podieľa jej otec, a to sumou cca 570,- Eur, ktorá je takmer 4-násobkom vyživovacej povinnosti matky, z čoho vyplýva, že práve otec je tým, kto poskytuje navrhovateľke jej vysokú životnú úroveň. Napokon uvedené vyplýva aj z ustálených nákladov na druhú maloletú dcéru S., ktorej náklady boli Krajským súdom ustálené na viac ako 1.000,- Eur, pričom podľa príjmu matky a percentuálneho rozmedzia, v ktorom sa výška výživného pohybuje, je schopná matka sa na výživnom aj na maloletú S. podieľať príjmom len cca okolo 116,- Eur, z čoho opätovne vyplýva, že výrazne väčšiu časť nákladov na aj druhú dcéru hradí otec. Z uvedeného nie je súdu potom zrejme argumentácia matky, že nie ona zabezpečovala vysokú životnú úroveň deťom, keď uvedené jednoznačne vyplýva aj z vyčísleného výpočtu výživného povinnej matky vo vzťahu k celkovým nákladom oprávnených osôb. Nad rámec uvedeného súd dáva do pozornosti už vyslovené Krajským súdom Trnava v konaní tých istých účastníkov, že zákonnému právu dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov nezodpovedá povinnosť zachovať štandard, na ktorý boli zvyknutí.

26. Nakoľko otec navrhovateľky v čase podania návrhu uhradil náklady na navrhovateľku takmer v plnej miere (iba čiastočne si hradila náklady navrhovateľka sama príležitostnými brigádami, resp. neskôr uhradila matka výživné stanovené neodkladným opatrením), súd nepovažoval za potrebné a ani za hospodárne, okrem zisťovania príjmu otca zo zamestnania vo M. Q., zisťovať jeho ďalšie príjmy, nakoľko z jeho strany bola plnená vyživovacia povinnosť voči navrhovateľke v plnej miere, resp. hradil výživné aj za odporkyňa, v ktorej možnostiach a schopnostiach vzhľadom na jej príjem je plniť vyživovaciu povinnosť. Ak aj má otec iné ďalšie príjmy, v tomto konaní o výživnom navrhovateľky, ktorého predmetom

je určenie vyživovacej povinnosti druhému rodičovi- matke, uvedené je bez právneho významu, a nič to nemení na povinnosti druhého rodiča platiť výživné zodpovedajúce jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Súdom ustálené výživné, ktoré reálne uhradza otec, je nepomerne vyššie oproti určenému výživnému zo strany matky. Preukázanie všetkých príjmov otca bude nutné v konaniach o určení jeho vyživovacej povinnosti k maloletej S..

27. Súd nepripustil ani dôkazy navrhnuté zo strany odporkyne o zisťovaní pohybov na účte navrhovateľky, za účelom preukázania príjmov a výdavkov navrhovateľky. Uvedený dôkaz súd považoval za nehospodárny a v konečnom dôsledku za nadbytočný, súd nemal pochybnosti o tom, že navrhovateľka súvisle nepracuje, nakoľko je študentkou dennej formy štúdia na VŠ, ak aj príležitostne brigádniccky pracuje, príjem z takejto práce je prílepkšením si jej finančnej situácie, v žiadnom prípade takýto príjem nie je možné nahrádzať vyživovacou povinnosťou povinného rodiča, keď ide o navrhovateľku, ktorá je nezaopatrenou osobou pripravujúcou sa sústavne na povolanie. Navyše súd z lustrácie zo Sociálnej poisťovne má preukázané, že vymeriavací základ (a s tým súvisiaci príjem) navrhovateľky za rozhodné obdobie bol 0 Eur. Rovnako boli vysvetlené aj pobyty navrhovateľky v zahraničí v roku 2018 v Amerike a v roku 2019 v C., počas ktorých si navrhovateľka síce isté peniaze zarobila, časť z nich minula na samotný pobyt a cestovanie a časť vrátila otcovi, ktorý tieto pobyty financoval. Čiže v žiadnom prípade akýkoľvek zárobok, pokiaľ vykazuje iba charakter príležitostnej práce, nemožno považovať za príjem nahrádzajúci výživné zo strany povinného rodiča. Takýto príjem je určený na zlepšenie si životnej úrovne oprávnenej osoby a slúži na jej skvalitnenie života, v žiadnom prípade nenahrádza zákonnú vyživovaciu povinnosť rodiča.

28. Na základe uvedeného tak súd ustálil sumu výživného na navrhovateľku vo výške 150,- Eur, a to odo dňa podania návrhu, t.j. od 13.07.2019. Takto stanovené výživné považuje súd vzhľadom k potrebám navrhovateľky, s prihliadnutím na jej vek, a tiež k možnostiam a schopnostiam matky pri jej príjme za primerané. Ak odporkyňa podľa tejto úpravy výživného bude platiť na navrhovateľku výživné v sume 150,- Eur mesačne (resp. spolu s nedoplatkom v sume 20,- Eur mesačne), a vo zvyšnej miere budú náklady na potreby navrhovateľky uhrádzané z príjmu jej otca, podľa vyjadrenia navrhovateľky tento prispieval na jej výživu doposiaľ sumou 600,- Eur mesačne, suma v úhrne na výživné pre navrhovateľku od oboch jej rodičov tak pokryje náklady na navrhovateľku tak, ako ich uviedla vo svojom návrhu, resp. na pojednávaní.) Pri uvedenom netreba opomínať aj fakt, že otec poskytuje navrhovateľke aj výživné vo forme ubytovania v čase, keď nie je v Brne. Náklady vyčíslené navrhovateľkou predstavujú v úhrne sumu cca 720,- Eur, pričom súd uznal aj náklad navrhovateľky týkajúci sa nákladov na stravu v sume 300,- Eur, nakoľko navrhovateľka preukázala, že trpí intoleranciou laktózy, ktorá skutočnosť predstavuje obmedzenia v strave navrhovateľky spojené s nákupom finančne náročnejších surovín, pričom je obmedzená aj v stravovaní v spoločnej domácnosti s otcom. Aj v prípade, ak by súd z uvedených nákladov na stravu navrhovateľky uznal len náklady v pomernej časti, a to v sume 200,- Eur, aj v takomto prípade by bolo v možnostiach matky uhrádzať výživné v sume 150,- Eur, pričom zvyšnú väčšiu časť by musel uhrádzať aj naďalej druhý rodič. Odporkyňou namietané náklady navrhovateľky v celkovej sume 250,- Eur na drogériu, ošatenie, voľný čas súd uznal za opodstatnené, keď tieto navrhovateľka upresnila tak, že náklady na ošatenie upresnila na 100,- Eur mesačne, náklady na hygienu, drogériu, zdravotné potreby cca 50,- Eur mesačne, náklady na voľný čas (cvičenie, kino, záľuby...) cca 100,- Eur mesačne. Súd nemal dôvod uvedené náklady navrhovateľky skresávať, považuje ich za primerané veku a potrebám navrhovateľky, keď pri druhej na výživu oprávnenej maloletej dcére S. považoval odvolací súd za odôvodnené potreby jej náklady na školné mesačne vo výške 670,- Eur, s prihliadnutím na rovnakú životnú úroveň detí rodičov, nie je dôvod, aby navrhovateľka bola pri jej potrebách obmedzovaná, pričom opätovne súd uvádza, že uvedené náklady sú aj tak z väčšej miery hradené práve druhým rodičom, ktorý svojim deťom uvedenú vyššiu životnú úroveň zabezpečuje.

29. Stanovením výživného od podania návrhu vznikol odporkyňi na výživnom nedoplatok za obdobie od 13.07.2019 do 31.1.2020, ktorý činí po zaokruhlení sumu 992- Eur (91,94,- Eur za 13.-31. júla 2019, 6x 150,00,-Eur za aug., sep., okt., nov., dec. 2019, jan.2020), od ktorej sumy súd odpočítal doposiaľ uhradené výživné matkou zo obdobia 9/2019-1/2020 v celkovej sume 410 Eur (992 Eur - 410 Eur), a teda nedoplatok na výživnom od podania návrhu predstavuje sumu vo výške 582,- Eur, ktorú sumu bude od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku, splácať v súdom povolených splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania.

30. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku IV. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP, keď zároveň nezistil, že by tu boli také okolnosti prípadu, aby bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov s poukazom na zásadu spravodlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku a v prípade starostlivosti o maloletú a styku s maloletou návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).